

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΡΔΕΛΛΑΣ

Συνεχίζοντας την δημοσίευσιν των εικόνων των διευθυντών των παρ' ἡμῖν πιστωτικῶν καταστημάτων καὶ τῶν μεγάλων ταιρικῶν ἐπιχειρήσεων, δημοσιεύομεν σήμερον τὴν εἰκόνα τοῦ διευθυντοῦ τῶν Μεταλλουργείων τοῦ Λαυρίου κ. Α. Κορδέλλας. Ὁ διευθυντὴς τῶν Μεταλλουργείων εἶνε σήμερον ἀνὴρ πεντηκοντούτης. Τὰς ἐγκυλίους αὐτοῦ σπουδὰς διήνυσεν ἐν Σμύρῃ, ὅπουθεν κατήγετο ἡ μήτηρ του. Ἐκεῖθεν ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐν Ζίτταυτς Σαξωνίας Πολυτεχνικὴν Σχολὴν, ἧς πάσας τὰς τάξεις διήλθεν εὐδοκίμων μεταξὺ τῶν πρώτων μαθητῶν κατόπιν δὲ εἰς τὴν ἐν Φραϊβέργῃ Ὀρυκτολογικὴν Ἀκαδημίαν, ἐνθα διακούσας ἀπασαν τὴν σειρὰν τῶν μεταλλευτικῶν καὶ μεταλλουργικῶν μαθημάτων ἔτυχε δύο διπλωμάτων. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Βόννης ἐφοίτησεν ἐπὶ ἡμῶν ἔτος ἀκροώμενος φιλοσοφικῶν καὶ νομικῶν μαθημάτων καὶ ἐξ αὐτῶν ἰδίως τῆς περὶ μεταλλείων νομοθεσίας, καὶ εἰς τὸ τῆς Λιέγης τοῦ Βελγίου, ἐν ᾧ κατ' ἐξοχὴν διδάσκειται ἡ πρακτικὴ γεωλογία, ἡ βιομηχανία τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ ψευδαργύρου καὶ ἡ τῶν λιθωθράκων. Οὐ μόνον δ' εἰς θεωρητικὰς μελέτας ἡσχολήθη ὁ κ. Κορδέλλας, ἀλλὰ καὶ πρακτικῶς ἐργαζόμενος, ἐπεσκέφθη κατὰ τὸ δεκαετὲς διάστημα τῆς ἐν Εὐρώπῃ διαμονῆς του, τὰ σπουδαιότερα ὑπὸ γεωλογικὴν βιομηχανικὴν καὶ ὑδραυλικὴν ἐποχὴν κέντρα τῆς Γερμανίας, τῆς Αὐστρίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Ὁλλανδίας, τῆς Γαλλίας, καὶ τῆς Ἰταλίας. Οὕτω διὰ πολυετῶν σπουδῶν κατηρτισμένος ὁ Ἕλλην ἐπιστήμων κατήλθεν εἰς Ἀθήνας κατὰ τὰ 1860, ἐρησιμαστὴς δ' ἀμέσως εἰς διαφόρους ἐργασίας ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως. Εἰργάσθη μετὰ τοῦ σιδηροδρόμου κατηγγοῦ κ. Ι. Σούτσου καὶ ἄλλων εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου, ἐπεφοίτησεν τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐν Λαυρίῳ σκωριῶν, διορισθεὶς δὲ ἑφορος τῆς ἐξορύξεως τῆς σιδηροδρόμου ἐν Νάξῳ καὶ Μήλῳ εἰργάσθη τελεσφόρως εἰς τὴν συστηματοποίησιν καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς ἐργασίας τῆς ἐξορύξεως. Εἰς τὸν κ. Κορδέλλαν ἀνήκει καὶ ἡ τιμὴ ὅτι δι' ἐκθέσεων περισπούδαστων ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἐκχωρήσεως τῶν μεταλλείων τοῦ Λαυρίου, ἐπράξεν πᾶν ὅτι ἦτο δυνατόν ἵνα διαφωτίσῃ τὴν κυβερνήσιν περὶ τῶν ἀληθινῶν τοῦ δημοσίου συμφερόντων, αἱ ἐκθέσεις του δὲ αὐταὶ καὶ ἐν τῇ βουλῇ, κατὰ τὰς περὶ τῶν Λαυριωτικῶν συζητήσεων πολλάκις εὐφημῶς ἐμνημονεύθησαν. Γενομένης τῆς ἐκχωρήσεως τῶν μεταλλουργείων τοῦ Λαυρίου εἰς τὴν ἐταιρίαν Ροῦ καὶ Σαρπιέρη, ὁ κ. Κορδέλλας λαβὼν ἀδειαν, ἔτε διατελὼν δημόσιος ὑπάλληλος, εἰργάσθη μετὰ ἰδιαζούσης ἐπιστημονικῆς ἱκανότητος καὶ ζήλου θερμοῦ εἰς τὴν ἰδρύσιν αὐτὴν, ἐξηκολούθησε δὲ κατόπιν ἐπὶ ἔτη ἱκανὰ ἀσχολούμενος εἰς τὰς μεταλλευτικὰς καὶ μεταλλουργικὰς ἐργασίας, τῆς ἐταιρίας, ᾗ ἐβλεπεν ἐκ τοῦ μηδενὸς ἀναπτυσσομέ-

νας εἰς περισπούδαστον ἐθνικὴν βιομηχανίαν. Ὅτε ἐν ἔτει 1873 τὰ μεταλλουργεῖα μετεβιβάσθησαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐταιρίαν, ὁ κ. Κορδέλλας ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων τῆς Καμαρτζῆς μέχρι τοῦ 1876, ἥτοι μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν συνέστη ἡ γαλλικὴ ἐταιρία τῶν μεταλλουργείων. Ἀλλὰ καίτοι ἀπομακρυνθεὶς τῆς νέας ἐταιρίας δὲν ἔλειψε νὰ συμπαθῇ πρὸς αὐτήν, νὰ συγγράφῃ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ἐπὶ τέλους νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ παραστῇ, τῇ παρακλήσει τοῦ τότε προέδρου τῶν μεταλλουργείων κ. Προβελεγγίου, καὶ εἰς τὴν ἐναρξιν τῆς τήσεως τῶν ἐκβολῶν, μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ ἀγγλο ὀρυκτολόγου Ἀνστατ. Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὁ κ. Κορδέλλας ἐπεχείρησε πολλὰς γεωλογικὰς καὶ βιομηχανικὰς ἐκδρομὰς πρὸς πάντα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Μ. Ἀσίας, ὅπου ἐν ἔτει 1870 ἀνεκάλυψε τὰ μεταλλεῖα τῆς Βάλλιας καὶ τοῦ Καραϊνίου. Ἐν ἔτει 1878 διορίσθη ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ παγκοσμίᾳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων, ἐγένετο δὲ τότε καὶ ἑλληνοδίκης τῆς τήσεως τῶν μεταλλείων, καὶ ἐτιμήθη ὑπὸ τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως διὰ τοῦ παρασήμου τῆς λεγεῶνος τῆς τιμῆς. Κατὰ τὸ 1879 παρέστη καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ «Παρνασσου» μετὰ τῶν κκ. Σ. Λάμπρου καὶ Κ. Καραπάνου, εἰς τὰς ἐορτὰς τῆς Παιμηνίας, ἐπανεβλῶν δὲ ἐγράψεν πολὺτιμον διατριβὴν «Τὰ ἡφαίστεια τῆς Μεσογείου καὶ ἡ καταστροφὴ τῆς Παιμηνίας». Αἱ ἐπιστημονικαὶ διατριβαὶ τοῦ κ. Κορδέλλας ἄλλως εἶνε πολυάριθμοι, πάσας δὲ διακρίνει οὐ μόνον βαθεῖα ἐπιστημονικὴ μάθησις, ὡς τὴν περὶ Λαυρίου ἐμβριθῆ πραγμασίαν του, ἥτις εὐρωπαϊκῆς φήμης τυγχάνει, ἀλλὰ καὶ καλλιέπεια καὶ ἀνθρωπότης φράσεως. Τελευταῖον ἐξέδοτο τὴν *Γεωματολογία* του, ἥτις κατὰ τὴν γενικὴν βιογραφίαν εἶνε πρὸν μελέτης μακρᾶς καὶ κρίσεως ἐπιστημονικῆς ἀξίας, εἶνε δὲ βεῖνμα ἀπαραίτητον καὶ εἰς τοὺς ἐπιστήμονας καὶ τοὺς λογίους. Ὡς καθηγητὴς τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων ὁ κ. Κορδέλλας ἐξέδοτο λιθογραφικὴν καὶ πολὺτιμον ἐγχειρίδιον γεωλογίας καὶ ὀρυκτολογίας. Ταιαύτης μάθησεως καὶ πείρας ἀνδρὰ ἐκάλεσε τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας τῶν Μεταλλουργείων τοῦ Λαυρίου ἐσχάτως εἰς τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν ἔργων αὐτοῦ, μετὰ τὴν παραιτήσιν τοῦ κ. Φ. Νίγηρ, ὑπὸ τὴν διοίκησιν δὲ αὐτοῦ οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι τὰ μεταλλουργεῖα θὰ προβαίνωσι πάντοτε προαγόμενα καὶ εὐδοκίμουνα. Ἡ τιμὴ αὐτὴ ἄλλως ὀφείλετο εἰς ἐκείνον, ὅστις πρῶτος ἐμελέτησε καὶ διελεύκανε τὰ τῆς βιομηχανικῆς ἐργασίας, ἥτις σήμερον ἀπασχολεῖ τὰ κεφάλαια δύο μεγάλων ἐταιριῶν καὶ τὸν πληθυσμὸν ὅλοκληρου πόλεως.